

Državni izpitni center

M 1 5 1 2 7 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 10. junij 2015

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravni	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Tedaj je Galec z gromkim glasom rekel: »Naj se pride bojevat najpogumnejši mož v Rimu, da bo izid pokazal, kateri narod je boljši v vojni!«

Tedaj je Tit Manlij rekel: »Jaz hočem tej zveri pokazati, da izhajam iz družine, ki je nekoč pognala krdelo Galcev s Tarpejske pečine.« Ostali vojaki se nato umaknejo, dva, na pogled nikakor enaka, pa ostaneta na sredi. Eden je imel ogromno telo, drugi pa je bil srednje postave in njegovo orožje je bilo bolj uporabno kot lepo. Potem ko sta se pripravila na boj, je Galec z velikim truščem v Rimljanovo orožje vrgel meč. Rimljan se je z bodalom ves zrinil med Galčevo telo in orožje, mu z enim zamahom razparal trebuh in sovražnika ubil. Manlij je s telesa ležečega Galca snel verižico, ki si jo je obesil okrog vratu. Rimljani so mu čestitali in ga peljali k diktatorju. Med pesmimi se je slišal naziv Torkvat. Ta je bil nato tudi potomcem v čast. Diktator mu je podelil zlat venec in ta boj zelo pohvalil.

VR

Tedaj je ogromen Galec stopil naprej in z gromkim glasom rekel: »Zdaj naj se najpogumnejši mož, ki ga ima Rim, pride bojevat, da bo izid pokazal, kateri narod je boljši v vojni!«

Tedaj je Tit Manlij rekel: »Jaz hočem tej zveri pokazati, da izhajam iz družine, ki je nekoč pognala krdelo Galcev s Tarpejske pečine.« Ostali vojaki se nato umaknejo, dva, na pogled nikakor enaka, pa ostaneta na sredi. Eden je imel ogromno telo, drugi pa je bil srednje postave in njegovo orožje je bilo bolj uporabno kot lepo. Ko sta se pripravila na boj, je Galec z velikim truščem v sovražnikovo orožje vrgel meč. Rimljan se je z bodalom s celim telesom zrinil med Galčevo telo in orožje, mu z enim zamahom razparal trebuh in sovražnika ubil. Manlij je s telesa ležečega Galca snel verižico, ki si jo je obesil okrog vratu. Rimljani so mu čestitali in ga peljali k diktatorju. Med pesmimi se je slišal naziv Torkvat. Ta je bil nato tudi potomcem v čast. Diktator mu je podelil zlat venec in ta boj zelo pohvalil.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																			
1	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="4">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>sit (2. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>dispersis (18. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>audiatur (8. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> <td>agentibus (22. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>mittunt (16. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike				Glagol	Analiza			Glagol	Analiza		Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	sit (2. vrst.)	3.	sg.	konj.	prez.	akt.	dispersis (18. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.	audiatur (8. vrst.)	3.	sg.	konj.	prez.	pas.	agentibus (22. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.	mittunt (16. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	akt.	–			
Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																			
Glagol	Analiza			Glagol	Analiza																																																
	Os.	Št.	Nak.		Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način																																												
sit (2. vrst.)	3.	sg.	konj.	prez.	akt.	dispersis (18. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																												
audiatur (8. vrst.)	3.	sg.	konj.	prez.	pas.	agentibus (22. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.																																												
mittunt (16. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	akt.	–																																															
Skupaj	5																																																				

Naloga	Točke	Rešitev																						
2	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>cui (4. vrst.)</td> <td>oziralni zaimek</td> <td>dat.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>his (12. vrst.)</td> <td>kazalni zaimek</td> <td>abl.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>nullus (15. vrst.)</td> <td>nedoločni zaimek</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	Spol	cui (4. vrst.)	oziralni zaimek	dat.	sg.	m.	his (12. vrst.)	kazalni zaimek	abl.	pl.	m.	nullus (15. vrst.)	nedoločni zaimek	nom.	sg.	m.
Zaimek	Vrsta	Analiza																						
		Sklon	Število	Spol																				
cui (4. vrst.)	oziralni zaimek	dat.	sg.	m.																				
his (12. vrst.)	kazalni zaimek	abl.	pl.	m.																				
nullus (15. vrst.)	nedoločni zaimek	nom.	sg.	m.																				
Skupaj	3																							

Naloga	Točke	Rešitev
3	5	<p>♦ Ibi a nullo mors timetur, sed pro Bacho sors mittitur.</p>
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ absolutni ablativ
	2	♦ ne bojijo se smrti in ... / ker se ne bojijo smrti
4.2	1	♦ nominativus cum infinitivo
	2	♦ pravijo, da se nekateri slačijo, nekateri (pa) oblačijo.
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev		
5.1	4	♦		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	quid	vprašalni zaimsek
		Glagolska oblika	sit	Utemeljitev časa in naklona: Konj. prez. za izražanje istodobnosti za sedanjim časom
5.2	4	♦	predmetni	
		–		
		Izpis	Analiza	
		Vezna beseda	ut	podredni veznik
Skupaj	8	Glagolska oblika	experiantur	Utemeljitev časa in naklona: Konj. prez. za izražanje istodobnosti za sedanjim časom
		Stavčna funkcija	–	prislovnodoločilni (namerni)

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	4	♦ Poeta dicit quosdam ludere, quosdam bibere, quosdam indiscrete vivere.
6.2	2	♦ In taberna morantibus imperatur, ut decies bibant/bibamus/bibatis pro navigantibus.
6.3	2	♦ Carmine lecto magister e discipulis quaesivit, quid actum esset in taberna.
Skupaj	8	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev
1	1	♦ B
	1	♦ B
	1	♦ B
	1	♦ A
	1	♦ C
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev												
2	10	♦												
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Avtor</th> <th>Zvrst</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ovidij</td> <td>ljubezenska elegija</td> </tr> <tr> <td>Marcial</td> <td>epigram</td> </tr> <tr> <td>Ovidij</td> <td>elegija</td> </tr> <tr> <td>Vergilij</td> <td>ep</td> </tr> <tr> <td>Horacij</td> <td>lirika</td> </tr> </tbody> </table>	Avtor	Zvrst	Ovidij	ljubezenska elegija	Marcial	epigram	Ovidij	elegija	Vergilij	ep	Horacij	lirika
Avtor	Zvrst													
Ovidij	ljubezenska elegija													
Marcial	epigram													
Ovidij	elegija													
Vergilij	ep													
Horacij	lirika													
Skupaj	10													

Naloga	Točke	Rešitev
3	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	

Naloga	Točke	Rešitev
4	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	20	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85